Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 216 (2463) ▪ Четвер, 23 листопада 2000 року ▪ Ціна договірна

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

▪ 1600 р. Засновано Густинський монастир (Чернігівщина). В ньому бував Тарас Шевченко.

▪ 1875 р. У Полтаві народився Анатолій Луначарський, державний діяч, письменник і критик. У 1917–29 рр. — нарком освіти Радянської держави.

▪ 1945 р. Підписано секретний радянсько-чехословацький договір «Про видобуток уранових руд у Чехословаччині та їх поставки до Радянського Союзу».

▪ 1983 р. Не стало поета, академіка Миколи Бажана.

23 листопада

На запрошення керівництва НАТО

Учора делегація Верховної Ради України на чолі з Головою ВР Іваном Плющем вирушила з триденним візитом до Брюсселя на запрошення керівництва НАТО.

Зустрічі з генеральним секретарем НАТО лордом Дж. Робертсоном і верховним головнокомандувачем Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі генералом Дж. Роулстоном — серед основних у програмі візиту. Плановано також зустріч української делегації з керівником комітету Європарламенту з питань зовнішньої політики та політики у сфері безпеки Е. Броком. Учора делегація зустрілася з главою Палати представників бельгійського парламенту Г. де Кроу та главою сенату Бельгії А. де Деккером, повідомляє інформуправління Верховної Ради.

Закриття ЧАЕС — проблема міжнародна

Під головуванням заступника Голови Верховної Ради України Степана Гавриша відбулося засідання робочої групи з підготовки до міжнародних парламентських слухань, присвячених організаційно-правовим проблемам закриття Чорнобильської АЕС.

За словами С. Гавриша, під час слухань, що відбудуться у Верховній Раді п'ятого грудня, буде подано інформацію про стан справ на станції, оцінку наслідків закриття ЧАЕС для паливно-енергетичного комплексу України, аналіз соціальних та інших проблем, пов'язаних із закриттям ЧАЕС. Як повідомляє інформуправління ВР, виступити зможуть представники всіх депутатських фракцій та груп, парламентських комітетів, закордонні учасники. А також слово матимуть представники міністерств і відомств, Чорнобильської АЕС, Національної академії наук України, органів представницької та виконавчої влади Київської області та міста Славутич, представники профспілкових та громадських організацій.

Серед іноземних учасників парламентських слухань щодо закриття ЧАЕС будуть представники Парламентської асамблеї Ради Європи, Конгресу США, парламентів Австрії, Італії, Іспанії, інших країн.

ВЕРТАЄМО В ДОБУ ЛІТОПИСІВ

Орфеї і корифеї

Життя — це не тільки політика. І не лише економіка визначає рівень суспільства. Бо «те, що вчора було прогресом, завтра стане іхтіозавром», — як завжди, афористично сказала Ліна Костенко. Література, театр, мистецтво — найчесніший атестат зрілості нації. Тоді чому власний стан цивілізованості ми з дивовижною приреченістю називаємо жалюгідним? З надуманого комплексу меншовартості чи об'єктивної оцінки реалій?

У нас немає митців? Але ж лише перелік лауреатів найвищої національної премії — імені Тараса Шевченка — тягне на цілу книжку. Де вони? Чим займаються? Чи ми просто не знаємо «пророків своєї Вітчизни»? А може, все пояснюється буденно просто, знову-таки за Костенко: «Колись були Орфеї, а тепер корифеї»? Та якщо є в нас кому написати такі слова, отже, є таки невмирущі чари «сопілки».

(Закінчення на 7-й стор.).

У номер

Порозуміються

Урядові та парламенту перед голосуванням проекту закону «Про державний бюджет України на 2001 рік» залишилося погодити три блоки питань, вважає міністр фінансів Ігор Мітюков. Це питання, пов'язані з підвищенням зарплати бюджетникам на більш як 25%, пошук оптимальних схем бюджетної підтримки окремих галузей економіки, зокрема паливно-енергетичного комплексу, а також питання міжбюджетних відносин.

(Закінчення на 2-й стор.).

Приватизація ЗАлКу набуває політичного значення в рамках переговорів

про поновлення зовнішнього фінансування України

Є всі підстави казати про те, що приватизацію Запорізького алюмінієвого комбінату обговорюватимуть на переговорах про поновлення зовнішнього фінансування України з боку МВФ, Світового банку та ЄБРР.

(Закінчення на 4-й стор.).

Продовження теми

Комітет ВР має позицію

У номері «Голосу України» за 16 листопада ц. р. з'явилася публікація за підписом народного депутата України М. Песоцького «Шедевр» по факсу не спрацював». Цей твір не є оригінальним, бо в № 45 за 8 листопада ц. р. у луганській газеті «Експрес-клуб» вміщено текстуально аналогічну публікацію, але російською мовою, під назвою «В поисках кошки, которой нет», за підписом якогось Андрія Виноградова.

(Закінчення на 2-й стор.).

ГУ Передплата-2000

Спробуй і виграй!

Продовжуємо друкувати перелік призів, наданих нашими друзями — спонсорами «Голосу України» — для розіграшу серед передплатників. Нам пропонують:

Чернігівська область:

23. Полікомбанк (голова правління Микола Тарасовець) — імпортний телевізор.

24. ЗАТ «Семенівська взуттєва фабрика» (голова правління Світлана Мотора) — черевики «Омон», столові та чайні сервізи.

25. Концерн «Чексіл» (президент Віктор Попов) — шкільна форма, ковдри, одяг.

26. Мале підприємство «Обрій» (директор Василь Ткач) — електроплитка, праски.

27. ВАТ «Полісся» (директор Артем Струганов) — грошовий приз 100 гривень.

Передплачуйте і вигравайте!

«Оптимізація» чи підвищення?

За словами міністра палива й енергетики України Сергія Єрмілова, нинішні тарифи на електроенергію не відбивають реальних затрат на її виробництво та транспортування.

Підвищення тарифів дасть змогу поповнити фонди виведення з експлуатації атомних блоків і підвищення безпеки АЕС, здійснити реконструкцію магістральних ліній електропередач.

З 1 листопада цього року Кабмін уже підвищив закупівельні тарифи на електроенергію НАЕК «Енергоатом» до 8,19 коп. за 1 кВт-год., що призвело до зростання роздрібного тарифу на електроенергію на 4%. Водночас Національна комісія регулювання електроенергетики не має наміру підвищувати закупівельний тариф на електроенергію НАЕК «Енергоатом» до затвердження в законодавчому порядку механізму розподілу доходів компанії, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Світло — дороге задоволення

▪ *Кабмін прийняв рішення виділити з резервного фонду 200 тис. доларів США на розчистку фарватеру Дунаю в Югославії, що дасть змогу українським підприємствам отримати підряди на проведення відбудовних робіт.*

▪ *У Самборі Львівської області затримано мікроавтобус «Фольксваген» з сімнадцятьма громадянами В'єтнаму без документів.*

▪ *На шахті «Пролетарська» в Кіровську Луганської області зник контейнер з радіоактивним цезієм-137.*

P. S.

Судитимуть у США

Уповноважений заявити

У вівторок Генеральний прокурор України Михайло Потебенько провів прес-конференцію на тему: «Нове у розслідуванні гучних кримінальних справ».

Генпрокурор заявив, що правоохоронні органи США прийняли рішення судити експрем'єра П. Лазаренка у своїй країні і вже після цього вирішуватимуть питання його екстрадиції в Україну. Продовжуючи тему екстрадиції М. Потебенько заявив, що Генпрокуратура очікує в першій половині грудня позитивного рішення щодо повернення в Україну заарештованого у ФРН народного депутата В. Жердицького. Залишається лише дочекатися цієї першої половини грудня.

Ще одна резонансна тема прес-конференції — слідство у справі корпорації «Єдині енергетичні системи України». Так сталося, що саме у вівторок Радянський районний суд Києва відхилив клопотання адвоката одного із керівників «ЄЕС» Олександра Тимошенка щодо звільнення його з-під арешту. Адвокат заявив про незгоду з таким рішенням та оголосив про намір оскаржити його у міському суді Києва. М. Потебенько, у свою чергу, повідомив, що всі звинувачення, висунуті проти А. Тимошенка, підкріплені доказами. Окрім того, Генпрокурор, відповідаючи на запитання журналістів, чи буде порушено кримінальну справу стосовно віце-прем'єра Ю. Тимошенко, заявив, що Генпрокуратура має щодо неї чимало доказів.

У зв'язку з цим керівництво партії «Батьківщина» поширило заяву, в якій ідеться, що захисники Олександра Тимошенка надали Радянському районному суду Києва неспростовні докази невинуватості свого підзахисного, але суд «став об'єктом тиску і шантажу з боку Генеральної прокуратури». В заяві також наголошується, що «події, пов'язані з арештом і незаконним утриманням під вартою Олександра Тимошенка та Валерія Фальковича, засвідчили тотальну кризу правоохоронної системи України».

Предмети могли підкинути

Наша тривога

У Таращанському районі Київської області, де виявили тіло, ймовірно, журналіста Георгія Гонгадзе, знайшли голову.

Про це повідомив на прес-конференції Генеральний прокурор Михайло Потебенько. Втім, він відмовився передчасно щось казати до остаточних висновків фахівців. Довідку про смерть журналіста білоцерківський судмедексперт видав під тиском журналістів, підкреслив прокурор. (До речі, журналісти, які бачили минулої середи тіло людини у білоцерківському моргу, стверджують, що судмедексперт сам запропонував видати їм довідку.) Те, що досі дружині Георгія Гонгадзе не показали, як обіцяли, знайдені біля тіла речі, Потебенько пояснює появою нової версії — предмети могли підкинути.

За даними Генпрокуратури, за 10 місяців цього року в Україні скоєно 5504 умисних убивства.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Хто годуватиме пенсіонерів?

Пенсійна реформа — одна з ініціатив фракції Українського Народного руху. Наприкінці минулого року членом фракції УНР професором В. Черняком була запропонована Концепція пенсійної реформи, і головні її положення лягли в основу двох законопроектів, які мають змінити на краще систему пенсійного забезпечення в Україні.

Нинішня, як відчуває на собі кожен трудівник, не забезпечує елементарних життєвих потреб. У середу ВР розглядатиме один з цих законопроектів — «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Як свідчать прогнози, після 2015 року кількість пенсіонерів перевищить кількість працюючих. Тому якщо нічого не змінити сьогодні, через 20 років з пенсіями можуть бути ще більші проблеми, ніж тепер.

Виходом з глухого кута може стати введення так званої накопичувальної системи (коли кожна людина протягом свого трудового життя «збирає» собі на пенсію) замість наявної солідарної, коли всі працюють і відраховують гроші до загального «казана», який сьогодні став занадто малим внаслідок економічної кризи, і тому пенсійних коштів бракує для нормального життя. За накопичувальної системи гроші концентруються на персональних рахунках, і людина відкладає кошти залежно від того, скільки заробляє. Ці гроші не просто лежать на рахунку, а працюють — і на людину (набігають відсотки), і на економіку держави (ці кошти використовуються як внутрішні інвестиції).

Де гарантії, що така система спрацює? По-перше, вона вже успішно діє в багатьох країнах світу, і цей досвід був детально вивчений розробниками законопроекту, в тому числі й членами та консультантами нашої фракції. По-друге, український законопроект розроблявся за участю західних та українських фахівців і підтриманий і Кабміном та Міністерством праці, і головою Комітету ВР у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів В. Сушкевичем. По-третє, законопроект, про який ідеться, передбачає створення двох резервних фондів на випадок надзвичайних обставин.

Варто сказати й про те, що життя випереджає законотворців. Так, Державний пенсійний фонд, отримавши цього року (вперше за 15 років!) надлишок коштів, інвестував їх — іншими словами, вклав в українську економіку під проценти, аби ці кошти працювали на пенсіонерів.

На мою думку, розглядаючи цей законопроект, депутати мають врахувати три чинники: найнебезпечніше нічого не змінювати в пенсійному законодавстві; заперечуючи проти результату роботи великої групи фахівців, варто запропонувати щось альтернативне; нарешті, колись і ми, депутати, вийдемо на пенсію.

Юрій КОСТЕНКО,
голова фракції Українського Народного руху.

Фотофакт

О, щасливчику!

Вісімдесятишестилітній ветеран Великої Вітчизняної війни Іван Руденко з Нової Каховки став двохсоттисячним абонентом Херсонського обласного відділення «Укртелекому». Грошей за встановлення, під'єднання, обслуговування з нового клієнта вирішили не брати. Перший телефон на Херсонщині з'явився 1896 року. Для під'єднання 100 тис. абонентів зв'язківцям знадобився 91 рік. Другу сотню тисяч під'єднали значно швидше.

На знімку: *щасливий володар безплатного телефону.*

Фото Геннадія КАБАЧЕНКА.

Порозуміються

(Початок на 1-й стор.).

— Міністерство фінансів не підтримає пропозицію про проведення бюджетної реформи лише у великих містах, — заявив І. Мітюков на зустрічі з Українською спілкою промисловців та підприємців і Конфедерацією підприємців України. Водночас, передає «Інтерфакс-Україна», міністр фінансів вважає, що є непогані шанси завершити бюджетний процес уже на початку грудня. За його словами, уряд нині проводить ефективні переговори з парламентськими комітетами та фракціями щодо визначення видатків держбюджету-2001 на фінансування конкретних галузей та сфер народного господарства України.

Зокрема, соціальні видатки, наголосив І. Мітюков, наступного року планується підвищити до «рекордно високого», порівняно з минулими роками, рівня. Якщо в 2000 році фінансування соціальних виплат планується провести на рівні 43%, то в проекті держбюджету-2001, поданому до парламенту на друге читання, цей показник становить 46,2%.

«Уряд і парламент дуже близькі до оптимального рішення», — сказав І. Мітюков. На його погляд, це досягнуто завдяки збільшенню в проекті бюджету фінансування реальної економіки. Крім того, уряд пропонує послабити податковий тиск на суб'єкти підприємництва.

Якщо Кабмін знайде відповіді на основні питання формування держбюджету на наступний рік, то більшість статей законопроекту буде проголосовано та прийнято вже 30 листопада, вважає міністр.

Комітет ВР має позицію

Продовження теми

(Початок на 1-й стор.).

Юрій КАРМАЗІН

Тема і спрямованість обох варіантів однакова —паплюження нашого комітету в зв'язку з виконанням ним передбачених законами України «Про боротьбу з корупцією» та «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» функцій і повноважень з контролю за виконанням антикорупційного законодавства в державі.

4 жовтня ц. р. наш комітет відповідно до регламентних норм на своєму засіданні на основі аналізу й всебічного обговорення нагромадженої принаймні з грудня 1999 року різноманітної інформації прийняв рішення щодо встановлення фактів корупційної діяльності окремих керівних посадових осіб, яке було повністю опубліковане в «Голосі України».

Комітет визнав за необхідне надіслати своє рішення разом з доданими до нього документами Президенту держави, Голові Верховної Ради України та Прем'єр-Міністру України, що і було зроблено. Крім того, на адресу зазначених керівників держави було спрямовано більш як 400 тисяч підписів луганчан з проханням вжити заходів з подолання корупції в області.

На нашу думку, те, що відображено у вказаних публікаціях-близнюках за різними підписами, є яскравим підтвердженням правильності висновків комітету про обстановку, яку створили окремі адміністратори на Луганщині.

Це ж як треба ставитися до парламенту своєї держави і до його основних робочих органів — комітетів, щоб самочинно утворити «комісію з перевірки роботи Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією», до якої увійшли відомі в регіоні люди, принциповість яких не піддається сумніву (до речі, ким не піддається?), а незаангажованість не потребує доказів»! Це що, якісь офіційно канонизовані в ранг святих особи?

Скажемо відразу, що нам невідомі ці люди з «групи дев'яти». Щиро віримо, що вони до входження в «комісію» мали заслуги перед державою. Але те, що вони скріпили своїми підписами у вигляді листа трьом вищим керівникам держави і що передруковано на шпальтах парламентської газети, не може залишатися без реагування. Бо майже кожне слово — неправда, кожна самозадокументована дія «комісантів» — сваволя і беззаконня. Неправда, що консультант народного депутата В. Котванов участі в роботі комісії комітету не брав і нічого не знав про її роботу — його співпраця з нами почалася задовго до рішення комітету й триває понині. Неправда, що народний депутат В. Коломойцев чинив тиск на облпрокурора та голову податкової адміністрації — в облпрокуратурі він взагалі не був, а розмова з обласним податківцем була при свідках і велась у цілком коректній формі, що шановний пан Антипов, безумовно, підтвердить як людина порядна. Неправда, що, крім В. Коломойцева, ніхто з депутатів питання про відповідальність голови облдержадміністрації О. Єфремова не ставив — були десятки запитів і звернень про це, взяти хоча б запит на ім'я Президента України від 20 липня ц. р. за підписами більш як 20 парламентаріїв. Неправда, що пан О. Єфремов «користується заслуженим авторитетом серед усіх верств населення регіону» — більш як 400 тисяч підписів луганчан з воланням про його звільнення про щось та свідчать. Хоча «незаангажовані та принципові» члени «комісії» намагалися цих своїх земляків обплямувати, вдавшись до «вибіркового аналізу підписів». У доведених до відчаю економічною скрутою людей вимагали пояснень, тиснули на них, аби домогтися відмови від підписів.

Уявіть собі ситуацію: людина у відчаї звертається до керівників держави в останній надії, а ті, на кого вона скаржиться, насилають спеціально підібрану групу «незаангажованих і принципових» і тероризують скаржника, а потім ще звіти про таку сваволю направляють тим само керівникам держави.

У висновках «незаангажованих» вказано, наприклад, і таке: «Пан Янковський С. І. (це заступник завідувача секретаріату нашого комітету) перебував у Луганській області всього два дні». Цікаво, хто ж так спритно стежить за нашим працівником, колишнім слідчим, що має досвід роботи в групі Гдляна-Іванова та в розслідуванні «чорнобильської» справи? Може, слідкувала пані Валентина Ткаченко, ректор Луганського державного аграрного університету, доктор економічних наук і професор. А якщо пані ректор цього не робила, то чому поставила свій підпис під тими «висновками»?

Вдаватися в інші деталі і вступати в суперечку з групою «незаангажованих» ми не збираємося, сподіваючись, що належну оцінку і рішенню нашого комітету, і факту виготовлення облдержадміністрацією «висновків комісії» дадуть таки керівники нашої держави.

Звернено лише увагу ще на одну деталь — у публікації за підписом М. Песоцького рішення нашого комітету ставиться фактично на одну дошку з витівкою якогось «сірого» типа з того ж Луганська, який відіслав фальшивий факс з підробленим підписом заступника Генерального прокурора С. Винокурова. Це пряма образа всіх членів і працівників секретаріату комітету і друкувати це навіть за підписом М. Песоцького газета не повинна була.

Просимо опублікувати цього листа в найближчому номері газети на тому самому місці, де містилася публікація «Шедевр» по факсу не спрацював».

З повагою,
Юрій КАРМАЗІН,
голова Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Зима на порозі, а котельня на ремонті

Справи комунальні

Для більш як 2,5 тисячі мешканців смт Коцюбинське, що під Києвом, опалювальний сезон так і не розпочався. За цей час із дитячого садка дев'ятеро дітей потрапили до лікарні із запаленням легень. І все тому, що температура в приміщенні не піднімається вище дев'яти градусів.

Опалювати ці будинки має котельня, що знаходиться на території військової частини, — каже селищний голова Іван Казіміров. — Але військові лише зараз ведуть якісь ремонтні роботи, хоча комунальні служби селища давно з ними розрахувалися. Неодноразові звернення в Міністерство оборони результатів не дали, крім обіцянок розібратися і швидше запустити котельню.

Мешканці обурені — навіть холодну воду їм подають кілька разів на день за графіком, складеним військовими, хоча платити доводиться за стовідсоткове користування. На якій підставі складено графік і хто на цьому заробляє, невідомо.

Куратор цієї військової частини генерал-майор В'ячеслав Жигулін на зустрічі з мешканцями селища так і не зміг відповісти на запитання, коли буде тепло в квартирах. А щодо того, чому котельня досі не працює, заявив, що все упирається в гроші. Їх потрібно проплатити газотранспортним організаціям, відремонтувати водонасоси на території частини, підготувати документацію і, нарешті, знайти і ліквідувати втрати води на водопровідній лінії. Усі ці питання — в процесі розв'язання.

Така ситуація повторюється вже не перший рік. Військові передати об'єкт у комунальну власність селища не згодні, мотивуючи тим, що територія військової частини — секретний об'єкт, і пустити цивільних вони не можуть.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

P.S. Коли верстався номер, нам повідомили — тепло подано.

Реалії

«Слизька» перспектива

Через брак коштів цієї зими рівненські шляховики, скоріше за все, залишаться без пального для снігоочисної техніки та без протиожеледних засобів.

За словами начальника «Рівнеоблавтодору», депутата облради Федора Жежука, проблеми постали через те, що окремі райони не перерахували 1277,7 тисячі гривень до дорожнього фонду на спецрахунок обласного бюджету.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Податкова на призерів не наїжджатиме

Кабінет Міністрів України звільнив призерів літніх Олімпійських та Параолімпійських ігор 2000 року, а також їхніх тренерів від сплати прибуткового податку з суми винагород. Згідно з постановою уряду від 21 листопада володарі олімпійського золота отримають до 50 тисяч доларів, срібні призери — до 30 тисяч, а бронзові — до 20 тисяч.

Винагороду виплачують за кожну медаль у національній валюті.

Фотофакт

Черкаському медичному коледжу, який очолює лікар першої категорії, талановитий педагог Інна Губенко, виповнилося 70 років. Протягом цього часу заклад підготував більш як 23 тисячі кваліфікованих фахівців. Віднедавна коледж здобув право вручати випускницям-медсестрам дипломи бакалаврів медицини. А це дає їм можливість продовжити навчання з третього курсу в будь-якому медичному вузі України.

Фото Олега ГАНІНА (Укрінформ).

Репортер

«Хмари» довелося розганяти саперам

На промтоварному ринку «Авангард», більш відомому як «сьомий кілометр», випадає бувати нечасто. Однак минулого недільного дня вирішив придбати зимове взуття. Тільки-но ступив на одну з «вулиць» «товкучки», як з місцевого радіовузла тривожно оголосили:

— Увага! Увага! У зв'язку з несприятливими метеорологічними умовами ринок терміново закривається! Просимо усіх негайно залишити його територію!

Мимоволі глянув на небо — воно нічого неприємного не обіцяло. Тим часом працівники тутешнього відділення міліції почали евакуацію відвідувачів та продавців.

«Метеоситуація» дещо прояснилася, коли до ринку на великій швидкості примчали кілька автомобілів з фахівцями вибухо-технічної служби УМВС. Невдовзі вдалося з'ясувати: десь о 10 годині 40 хвилин до офісу ринку зателефонував невідомий і попередив про замінування одного з контейнерів на вулиці «центральній».

Запобіжні заходи були не марні. Біля одного з контейнерів згаданої «вулиці» невдовзі виявили кимось «забуту» сумку. У ній поміж продуктів лежала протитанкова граната, детонатором до якої слугував... мобільний телефон. Фахівці на чолі з начальником служби Василем Грінчаком на місці знешкодили небезпечну знахідку.

Вже після 15-ї години знайшли ще одну «бездоглядну» сумку, вже на іншій «вулиці», — у ній теж «причаїлася» така сама протитанкова граната. З'єднана, щоправда, з годинниковим механізмом.

За свідченням фахівців, кожна з таких гранат за потужністю еквівалентна 760 грамам тротилу і здатна пробивати танкову броню.

Хто готував терористичний акт? Що за ним — жадоба помсти окремим бізнесменам чи підступи конкурентів доволі популярного в Одесі й за її межами ринку.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Буває і таке

Блискавка-терорист

Наприкінці минулого тижня потужний вибух пролунав у Гайвороні, на подвір'ї голови місцевого СВК «Іскра» Анатолія Опаленка. Вибухова хвиля повибивала шибки, завдала чималих матеріальних збитків і лишила велику воронку.

Враховуючи можливість скоєння терористичного акту, на місце події прибули працівники Гайворонського райвідділу міліції. Однак залишків вибухового пристрою правоохоронці не знайшли.

Найвірогідніше, під час грози до подвір'я Анатолія Опаленка завітала... кульова блискавка. Постраждалому господарю порадили поставити громовідвід.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Прес-клуб у трикутнику

Ні, не Бермудському, а досить-таки популярному у журналістських колах: між Верховною Радою, Кабінетом Міністрів і стадіоном «Динамо». Так-так, саме у цьому чудовому київському парку причаїлося невеличке затишне кафе. Тепер до нього з Бессарабки переїхав прес-клуб громадського об'єднання «Єдина Родина», яке очолює народний депутат України Олександр Ржавський. І журналістська братія, охоча до спілкування в приємній клубній атмосфері, прийшла сюди з дарунками. Хто зі скарбничкою у вигляді гарної такої свині (мовляв, не можемо не підкласти) із пропозицією робити внески в неї на наступні президентські вибори; хто з новою срібною монетою, випущеною Національним банком до двотисячоліття Різдва Христового; хто з довідником про український істеблішмент. А «Голос України» запропонував річну передплату свого видання. А ще подарували ми прес-клубові рибину чехонь. Мовляв, ловися, рибко, велика й мала... І побажали журналістам завжди встигати за новинами, щоб «риба», яку вони готують для своїх видань, була завжди свіжою, без душку. І могла заговорити, головне — вчасно.

Утім, не знаємо, як з новинами склалося, та скарбничці і монеті, як мовиться, приробили ноги. Дарунки зникли. Це, мабуть, підступи місцевих «бермудів».

Вікторія СВІТЛАНОВА.

Кримінал

Не лізь в енергетику...

Вчинено замах на заступника голови Ради національної безпеки й оборони України Сергія Тулуба. Під час його перебування на заміській дачі стався вибух. Про це повідомив телеканалу «Інтер» секретар Ради національної безпеки й оборони України Євген Марчук.

На жаль, отримати інформацію про мотиви замаху не вдалося. Оскільки у вищезгаданому відомстві категорично відмовилися коментувати ситуацію. Лише натякнули — мовляв, це попередження Сергію Тулубу через прискіпливість у перевірці паливно-енергетичного комплексу.

Віталій КРАСНЮК.

У номер

Кіровоградці довіряють владі

Про це свідчить соціологічне опитування, проведене управлінням внутрішньої політики Кіровоградської облдержадміністрації. Із 1848 опитаних респондентів позитивно діяльність місцевої виконавчої влади оцінили 39 відсотків, негативно — 29. Найбільше довіряє владі молодь — 42 відсотки.

Природа мстить людині

На місці підземного добування сірки біля села Яворів у Львівській області утворився карстовий провал діаметром близько 50 м та глибиною приблизно 20 м. Як повідомляє Міністерство з надзвичайних ситуацій, жертв та потерпілих немає.

Провал зруйнував 50 м технологічної залізничної колії Яворівського підприємства «Сірка» та дві нитки водогону дренажних вод.

Небесний покровитель підземної церкви

Над одним із найстаріших в Україні храмів, підземною церквою у Звіринецьких печерах, встановили пам'ятний знак — ікону Архістратига Михаїла. На честь небесного покровителя Києва ченці Свято-Троїцького Іонинського монастиря відслужили молебень. Настоятель обителі архімандрит Іона освятив пам'ятний знак і подякував співробітникам Музею історії міста, які за часів панування атеїзму розчистили і зберегли Звіринецькі печери. Науковці вважають їх старішими навіть за Києво-Печерські.

Довгий шлях до відродження

У Сімферополі відбулося урочисте відкриття після дворічної реставрації Кримськотатарського музично-драматичного театру. В церемонії брали участь представники уряду і творчої інтелігенції автономії. Привітання колективові надіслав Президент України Леонід Кучма.

Перший в історії кримськотатарського народу театр був відкритий у Сімферополі 1923 року і проіснував до 1944-го. Його відродження розпочалося 1989 року. Тривалий час у трупи театру не було власного приміщення, допоки їй не передали будівлю колишнього Будинку творчості. На її ремонт цього року республіканський комітет Криму в справах національностей і депортованих громадян надав 450 тис. грн.

Одним абзацом

■ Біля воріт Кримської республіканської прокуратури почала голодовку Альміра Міщенко. Вона вимагає прискорити вирішення справи, що триває вже 3 роки, про нанесення їй тяжких тілесних ушкоджень під час суперечки за торгове місце на Центральному ринку Сімферополя.

■ За даними Чернівецької облсанепідемстанції, в області зареєстровано 261 ВІЛ-інфікованого. 15 чоловік уже померли від цієї недуги. Зареєстровано також п'ятеро інфікованих малят, які народилися від заражених матерів. 77,7 процента серед ВІЛ-інфікованих становлять чоловіки, 22,3 відсотка — жінки.

■ В Україні налічується майже 75 тисяч малих річок і водотоків. Цікаво, що найчистішою річкою вважається Прут. Лише в цьому столітті внаслідок підвищеної ерозії, яку викликало надмірне розорювання територій, замулилися і зникли тисячі малих водотоків. Більшість річок перетворено на каскади водосховищ або ставів. Унаслідок діяльності людини страждають флора й фауна водоймищ — такі великі річки, як Дніпро і його притоки, втратили багато популяцій риб, зокрема осетрових та лососевих. Про це йшлося на триденному семінарі «Участь громадськості в збереженні малих річок України».

Фотофакт

На ВАТ «Львівський завод «Автонавантажувач» почали випускати новий п'ятитонний «вантажник» підвищеної маневреності. До кінця року плановано виготовити 310 таких машин, які мають попит навіть за межами України.

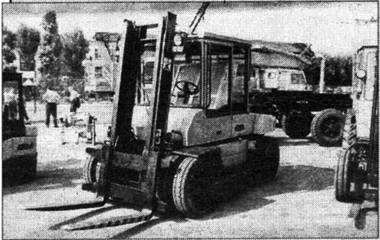

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Погоду зіпсували... гранати

«Голос України», 23 листопада 2000 року. № 216 (2463)

Приватизація ЗАлКу набуває політичного значення

в рамках переговорів про поновлення зовнішнього фінансування України

(Початок на 1-й стор.).

Визначення переможця конкурсу серед низки претендентів засвідчить західним партнерам, наскільки уряд готовий реально дотримуватися засад, закладених у Програмі приватизації 2000—2002 рр., і діяти в межах своїх зобов'язань перед міжнародними фінансовими організаціями. Конкурс щодо ЗАлКу є показовим, уже набув широкого розголосу. Практично — це тест уряду на вірність шляху ринкових перетворень. У 2001 році Україна муситиме здійснити значні виплати із зовнішнього боргу.

ДОВІДКА

Державний борг України станом на 1 жовтня поточного року становив 13,9 млрд. дол. За рік урядові вдалося зменшити його на 1,4 млрд. дол. При цьому зовнішній борг зменшився на 2,4 млрд. дол., а внутрішній зріс до 3,89 млрд. дол. Зменшення зовнішнього боргу в 2000 році зумовлено проведенням у березні заліку боргів з Росією відповідно до угоди про Чорноморський флот на загальну суму близько 1,1 млрд. дол., а також погашенням боргів перед міжнародними фінансовими організаціями. За період з вересня 1999-го по вересень 2000 р. український борг МВФ зменшився з 3,06 млрд. дол. до 1,99 млрд. дол. У 2001 році сума виплат лише МВФ становитиме 555,7 млн. дол., у 2002-му — 252,9 млн. дол., 2003-му — 247,7 млн. дол. і в 2004 р. —308,8 млн. дол.

Наступного року урядові доведеться знайти 1,8—2 млрд. дол. для виплат за зовнішніми боргами. Інвестори навряд чи підуть на чергову реструктуризацію, а тому доведеться сплачувати гроші, і сплачувати вчасно. Відмова від зобов'язань загрожує дефолтом і фінансовою кризою в Україні. Для країни це означатиме зростання інфляції, подорожчання кредитів і грошей, зменшення зовнішньоторговельного обороту й відсутність доступу до зовнішніх фінансових ресурсів. Це не лише перекреслить усе зроблене для стабілізації, а й поховає надії на поновлення економічного зростання. Країна увійде в чергову затяжну кризу.

Уникнути дефолту буде дуже складно і дорого без нових кредитів МВФ. У поточному році зменшення зовнішнього боргу відбувалося не в останню чергу за рахунок нарощування внутрішніх боргів. Гроші внутрішнього ринку дуже дорогі, і тому кредити міжнародних фінансових організацій мають привабливіший вигляд. Мало того, новий етап співробітництва з МВФ украй потрібний для розморожування кредитних, донорських та грантових програм інших фінансових організацій. Приміром, нині у провислому стані перебуває низка програм Світового банку і кредитів ЄБРР. Ці гроші потрібні для структурної перебудови секторів економіки, підтримки малого бізнесу, інституціональних перетворень та освітніх програм. Це те, що стримує реформи та економічні перетворення в Україні. І так триває вже понад рік.

Уряд робить усе можливе для поновлення співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями. Проте він не встигає відстежувати все, що відбувається у країні. На кожних переговорах з МВФ західні експерти тицяють пальцем на ті чи ті порушення, що суперечать досягнутим раніше домовленостям.

Чого домагається директор?

На найближчих переговорах одним з таких прикладів може стати приватизація Запорізького алюмінієвого комбінату.

Публічний конфлікт між директором заводу та ФДМУ фактично являє собою не боротьбу різних поглядів і позицій на приватизацію заводу. Пропозиції директора ЗАлКу Івана Бастриги спричинюють деякі запитання щодо їх відповідності правилам приватизації, проголошеним Президентом і парламентом та зафіксованим у Програмі приватизації на 2000—2002 рр.

Ухвалена Верховною Радою і підписана Президентом Леонідом Кучмою нова програма приватизації і наступні зміни приватизаційного законодавства стали знаковою подією. По суті, з подання Президента Україна отримала ринкове приватизаційне законодавство, яке відбиває інтереси і бачення західних інвесторів та міжнародних організацій, закладаючи засади незмінності і прозорості приватизаційних процесів.

Програма приватизації на 2000—2002 рр. передбачає лише один критерій відбору власника — фінансова пропозиція державі. Цей принцип цілковито відповідає баченню цілей і завдань приватизації міжнародними фінансовими організаціями. На думку західних експертів, продаж підприємств має очевидні переваги перед їх роздаванням або приватизацією під обіцянки.

По-перше, нові власники, викладаючи значні кошти за контроль над підприємствами, сподіваються на високу рентабельність активів у майбутньому. А це означає, що бюджет не лише отримає разовий платіж за пакет, а й отримуватиме більше податків і обов'язкових платежів від цього підприємства.

По-друге, держава не повинна ділити ризики з майбутніми власниками. Немає підстав вірити їхнім інвестиційним обіцянкам. Якщо переможець їх не виконає — держава втратить двічі. Вперше від того, що недоотримала гроші за пакет, удруге — коли змушена буде зменшувати ціну на реприватизований об'єкт через інтенсивну експлуатацію попереднім власником. При цьому процедура реприватизації є дуже складною і не завжди закінчується перемогою ФДМУ.

Навіть за умов неймовірних сплетень аргументів і позицій претендентів на пакети акцій у ФДМУ має бути один чіткий критерій — фінансова пропозиція. Хто більше — той і переміг.

Інтрига в конкурсі щодо ЗАлКу з'явилася саме через те, що в умови конкурсу закладено додаткові критерії відбору власника. В оголошенні про відкриті торги зазначено, що договір купівлі-продажу буде підписано з тим учасником, кваліфікація якого відповідатиме встановленим вимогам, а пропозиція — визнана найкращою за двома критеріями: ціною на пакет акцій і концепцією розвитку ВАТ «ЗАлК».

Що таке концепція розвитку — незрозуміло з визначення. У наявному формулюванні це може означати, або триває гра за те, щоб переможцем конкурсу став претендент, який не готовий платити найбільшу суму (спроба заощадити на державі), або просто закладено простір для корупції членів конкурсних комісій.

Уже після оголошення конкурсу директор ЗАлКу Іван Бастрига зробив низку заяв про потребу долучити до умов конкурсу інвестиційні зобов'язання. Так директор немовби «підказував» ФДМУ прийняти рішення.

Щонайменше один претендент на ЗАлК будує свою пропозицію на обіцянках вкласти фантастичні інвестиції. **Консорціум «Металургія», який сформовано незадовго до оголошення конкурсу щодо ЗАлКу з українських підприємств і банку, — «структура групи Медведчука — Суркіса»** («Зеркало недели» за 18.11.2000 г., стаття «ЗАлК и три богатыря») — обіцяє, що в разі виграшу тендера виконає всі роботи з реконструкції ЗАлКу в розмірі 200 млн. дол. Експерти відзначають, що на ці кошти можна побудувати новий завод з потужностями, аналогічними ЗАлКу.

У відповідь ФДМУ заявив, що жодних змін не буде. На думку керівництва фонду, внесення якихось змін в умови конкурсу з продажу 68,01% акцій ЗАлКу негативно позначиться на ставленні міжнародних кредиторів та іноземних інвесторів до України, особливо напередодні прийняття рішення МВФ про продовження фінансування країни за програмою EFF.

Відмова фонду змушує лобістів шукати інші шляхи реалізації своїх намірів. За словами голови спеціальної контрольної комісії ВР з питань приватизації Олександра Рябченка, є проект створення законопроекту «Про особливості приватизації ВАТ «ЗАлК». Як заявив Рябченко, цей законопроект може бути поданий на розгляд ВР протягом листопада. Він звертає увагу, що «це є способом штучного гальмування прозорого процесу приватизації». Відсіч у парламенті стала другою поразкою лобістів інвестзобов'язань.

Після невдачі з внесенням інвестзобов'язань пан Бастрига виступив з пропозицією відкласти конкурс на місяць. ФДМУ у свою чергу заявив, що вважає неприпустимим і безпідставним відкладення конкурсу. Фонд не раз заявляв, що ЗАлК продадуть тому, хто зробить кращу фінансову пропозицію державі.

Розумом Україну не збагнути

Міжнародні фінансові організації уже тепер серйозно занепокоєні перебігом приватизації стратегічних підприємств. Світовий банк під час «круглого столу», присвяченому обговоренню проблем приватизації стратегічних підприємств, ще раз заявив, що приватизація має бути прозорою, а правила гри не повинні змінюватися після її початку. У Світовому банку також вважають, що урядові слід робити чіткі, свідомі і послідовні дії в ключових напрямах економічної реформи, зокрема й приватизації.

Міжнародні фінансові організації розглядають приватизацію в рамках інституціонального будівництва. Досі такі інституції, як антимонопольне регулювання, права власника і публічність приватизації з'являються лише в гаслах окремих політиків, політичних сил чи представників органів влади. На ділі українські підприємства й далі скуповують монополісти, права власника мінімально захищені і втратити їх він може й через рік, і через два після купівлі.

А публічність процесів приватизації не витримує жодної критики. Преса і громадськість складають свою думку про перебіг того чи того конкурсу з випадів претендентів один проти одного. Лише «інформаційна війна» між претендентами дещо відкриває їхні реальні плани. Але ж завдання держави полягає в тому, щоб громадськість отримувала чітку і зрозумілу інформацію про перебіг конкурсів. Будь-якому громадянинові має бути зрозуміло, чому його уряд продає те чи те підприємство, і чому саме цьому, а не іншому власникові.

Відкритий конкурс — це передовсім зрозумілі, фіксовані та сталі умови його проведення й оприлюднення пропозицій та мотивів претендентів під час купівлі державного підприємства. Може здатися, що Україна досі не розуміє, що таке публічність і відкритість у приватизації. Це не може не розчаровувати міжнародних експертів, донорів і глобальні фінансові організації.

Нині простий громадянин думає так. Якщо в процесі триває відкрите й інтенсивне обговорення конкурсу з продажу підприємства, пропозицій претендентів та перспектив заводу після приватизації — це означає, що точиться боротьба між групами, і в конкурсі точно будуть «махінації». А коли таке міркування властиве всій державі, то не дивно, що й експерти міжнародних організацій його запозичують. Тому їхня увага до конкурсу щодо ЗАлКу буде особливою. І «круглий стіл» у Світовому банку лише підтверджує це.

Конкурс не можна зірвати. Його перебіг відстежують, і він напевно буде головним питанням найближчих переговорів з МВФ у приватизаційному блоці. Урядові важливо не осоромитися. Тим більше, що перший віце-прем'єр тривалий час був головним приватизатором країни. Це зобов'язує його уважно стежити за перебігом окремих конкурсів і вловлювати загальні тенденції у приватизації. А поки що від уряду ми не чули коментарів щодо ЗАлКу.

Нині завдання держави — правильно розібратися в ситуації і зробити вибір, який передбачав би:

- отримання найбільших грошей у бюджет;
- легітимне завершення конкурсу;
- відбір переможця в рамках засад, закладених у Програмі приватизації.

По суті, усі ці принципи можна було й не перелічувати — всі вони закладені у Програмі приватизації. Також можна було б не нагадувати, що в Україні закони України й Конституція є основоположними нормативними актами, які, вочевидь, слід виконувати.

Отже, завдання уряду зводиться до того, щоб утриматися в межах законності.

Віктор КОНКІН.

Борги доведеться платити. І платити вчасно

Великий східний дракон підводиться

(Початок у №215 за 22 листопада).

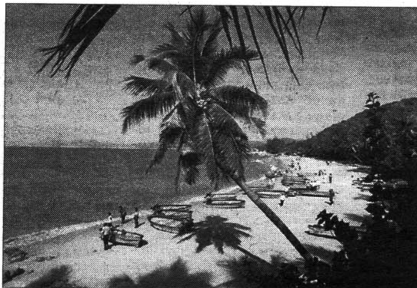
Політика... Здалося, що в Китаї значно менше політики, ніж у нас. У принципі, це зрозуміло: люди зайняті конкретними справами. До речі, більшість простих китайців про Україну перепитують: «А це де?..» Почувши, що в Європі, кивають — Європу там точно знають. Теж, до речі, показник присутності (правильніше, мабуть, відсутності) українців у Китаї. Присутність ця обмежується здебільшого нашими «човниками» на оптових пекінських базарах. Серед пропозицій вітчизняних турфірм ви побачите Таїланд, Індонезію, Кубу та деякі інші далекі від нас держави, але не часто знайдете КНР — і це стовідсотково неправильно. В Китаї досить розвинений туристичний бізнес, гарний сервіс, ну а китайська кухня рекомендацій не потребує. І, головне, є на що подивитися. Це не лише Велика Китайська стіна або імператорський палац у Пекіні. Китай надзвичайно багатоликий. Делегація «ГУ» побувала в найпівденнішій китайській провінції Хайнань — це, власне, острів неподалік Лаосу та В'єтнаму (до речі, має партнерські стосунки з Кримом). Наша думка була одностайна — тропічний рай! Справді: цілий рік літо, тепле Південно-Китайське море, «садок кокосів біля хати...» та багато інших екзотичних див. На вулиці вам радісно скажуть «Хелло!» — просто так, без причини, лише тому, що у вас неазійське обличчя. Таких облич там небагато, туристи переважно з Японії, Таїланду та інших близьких країн. Отож ви на собі можете відчути, як воно — бути, скажімо, африканцем, якого занесло раптом у далеке українське село.

Велика Китайська стіна, один із символів країни

Санья, Ялунван, Наньчжан... Ці назви поки що нічого не скажуть нашій людині. Нас особливо вразив парковий комплекс Наньчжан: 60 квадратних кілометрів, які є зразком тамтешнього паркового мистецтва. Буддійський монастир, екзотичні рослини, багато сонця — і все це над морем. Вкладено тут 8—9 мільярдів юанів інвестицій (понад 1 млрд. доларів). Вінцем має стати велетенська статуя Будди, що височітиме на пірсі, котрий заходить далеко в море. За задумом Будда (спорудження якого коштуватиме півмільярда юанів) буде на 16 метрів вищий за американську статую Свободи. Цікаво, що участь у цьому «релігійно-бізнесовому» проекті беруть і американці. В Китаї справді мало політики — більше раціоналізму. А щодо Америки, то нам казали так: років за 50 ми їх якщо не наздоженемо, то відчутно наблизимося...

Провінція Хайнань — тропічний рай

Нинішній Китай — країна, що розвивається. Це підкреслювали багато наших співрозмовників. Звичайно, не слід ідеалізувати китайську дійсність. У самому Китаї розуміють: зробити належить ще дуже багато — відчутна асиметрія між передовим Сходом країни й відсталим Заходом. Але вражають методи розвитку й цілеспрямованість Китаю. Він нагадує велетенський атомний криголам, що трощить багаторічну кригу і впевнено крокує до мети. Попереду ще багато криги, але її обов'язково буде зламано. Принаймні Китай залишає саме таке відчуття.

І насамкінець ще раз про гнучкість. Знаєте, як торгуються в Китаї на базарах та й у багатьох магазинах? О, це мало не мистецтво! Продавець називає вам ціну. Ви, зробивши здивований вигляд, ділите її навпіл, а то й більше (зазвичай це відбувається за допомогою калькулятора)! Продавець, анітрохи не засмутившись, набирає іншу ціну — вже значно меншу від початкової, але більшу за вашу. Ви — свій варіант... У результаті можете купити річ за ціною, що становить 60 відсотків від першочергової. Повірте, продавець теж не залишається в накладі. Всім добре, ви розлучаєтеся ледь не друзями. Взагалі, китайці схожі на нас, українців, — відкриті, гостинні й доброзичливі. Ми можемо прекрасно порозумітися.

... Єдине, що ми так і не змогли зрозуміти: як пекінським водіям вдається їздити столичними вулицями, лише побіжно дотримуючись правил дорожнього руху й уникаючи при цьому зіткнень? Мабуть, це вже — супергнучкість.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Енергетичні» заворушення

Через від'єднання електроенергії у столиці Грузії склалася критична ситуація. Населення перекрило життєво важливі тбіліські магістралі, частина міста практично паралізована. Мали місце сутички між окремими групами людей.

Найжахливіше, що акції протесту призвели до людських жертв. У Тбілісі сталося 19 пожеж. Через пікети на одну з них не встигли пожежники, внаслідок чого живцем згоріла жінка похилого віку. Ті самі пікети перешкодили машині «швидкої допомоги» врятувати 50-річного городянина, який помер від серцевого нападу. А в будинку МВС (у момент від'єднання електроенергії по всьому місту) загинув технік управління зв'язку 21-річний Іраклій Сімонгулашвілі. В темряві він підвернув ногу на східцях восьмого поверху і зірвався в отвір між сходами. Трьох осіб було доставлено до Республіканської лікарні. На лікарняному ліжку опинився, зокрема, 38-річний Севасті Чубінідзе, який дістав ножове поранення в живіт біля одного з пікетів, куди він під'їхав на власному автомобілі. В двох інших потерпілих, 15-річного Валерія Давіташвілі та 39-річного Манучара Квернадзе, котрі стояли в пікеті на проспекті Казбегі, врізався легковик. У результаті в підлітка зламана рука, а Квернадзе дістав численні синці.

Нині ситуація в столиці дещо стабілізувалася. Електроенергію населенню подають з 8.00 до 10.00 уранці та с 20.00 до 24.00 увечері. Постійно постачають енергією лише об'єкти життєзабезпечення міста і низку відомств, зокрема телебачення та редакції основних газет. Але на решті території Грузії про такий графік лише мріють.

Тим часом обговорення проблеми триває і в парламенті країни, і в структурах виконавчої влади, і в середовищі опозиції. Так, подав голос колишній міністр оборони Грузії Тенгіз Кітовані, який уже давно перебуває в Москві. Він заявив, що події в Тбілісі спрямовані проти президента Едуарда Шеварднадзе і все робиться на користь голови парламенту Зураба Жванії. На його думку, від президента Е. Шеварднадзе до табору З. Жванії вже перейшли всі, зокрема й поліція. А в грузинській армії проводять «дивний експеримент», мета якого, за твердженням Т. Кітовані, полягає в тому, щоб збройні сили країни стали остаточно небоєздатними і потрібної миті опинилися «поза грою»...

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Люди вимагають води, світла та газу

Стихійні акції протесту відбулися в двох приміських селищах Баку — Курдахани і Маштагі. Їх мешканці, повідомляє агентство «Лента. ру» вимагали від влади забезпечити безперебійне подання води, електрики та газу. Цього дня мітингували і в інших райцентрах Азербайджану, але тут поряд із соціальними лунали й політичні вимоги. Вони стосувалися в основному перегляду підсумків парламентських виборів. Влада Азербайджану вважає, що за цими акціями стоїть опозиція.

Обрано голову Палати представників

Першого ж дня роботи нового складу Палати представників Республіки Білорусь депутати обрали голову. Ним став колишній міністр сільського господарства Вадим Попов.

На високу посаду претендувало 4 особи. Крім Вадима Попова, це колишній віце-спікер Володимир Коноплльов та депутати Марина Винокурова й Віктор Кучинський, котрі теж уже не вперше обираються до парламенту. Віктор Кучинський — фігура в білоруському суспільстві помітна — був також помічником президента з особливих доручень. Він дуже відданий Олександрові Лукашенку і обіцяв захищати президента, навіть якщо для цього знадобиться гранатомет. Ще цікавіша постать Володимира Коноплльова. Останній товаришує із президентом ще з юних років: вони закінчили одночасно Могильовський педінститут і разом грали в футбол. Володимира Коноплльова вважають сірим кардиналом. Він ніколи не був перший, але завжди був у курсі планів президента більш ніж інші. Незадовго до відкриття сесії практично ні в кого не викликало сумнівів, що головою стане саме Володимир Коноплльов. За його висування зібрали понад 60 підписів депутатів (усього до Палати представників обрано 95 осіб). Однак уже на засіданні Володимир Коноплльов несподівано взяв самовідвід.

Обраний головою Вадим Попов — особа, маловідома в Білорусі. Перше, що відзначили журналісти, так це, мабуть, непоказна, «непредставницька» зовнішність нового голови Палати представників.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Посольство Румунії в Україні

доводить до відома румунських громадян, які тимчасово або постійно проживають в Україні, що 26 листопада ц. р. в Румунії відбудуться парламентські та президентські вибори. Запрошуємо вказаних громадян зв'язатися з Посольством Румунії в Києві за телефоном 044/224-52-61, з Генеральним консульством Румунії в Одесі за телефоном 0482/23-62-98 або з Генеральним консульством у Чернівцях за телефоном 0372/54-09-10 для реєстрації та участі в голосуванні 26 листопада ц. р. у виборчих пунктах, що організовано в Києві, Одесі та Чернівцях у приміщеннях указаних дипломатичних представництв. Для ідентифікації та реєстрації потрібно мати при собі румунський паспорт.

■ Вашингтон

Президента США буде названо не раніше понеділка

Верховний суд штату Флорида ухвалив рішення врахувати результати ручного перерахування голосів на виборах президента. Він керувався тим, що право народу на волевиявлення не повинно залежати від технічних особливостей голосування та форми бюлетеня. Остаточні результати мають визначити 27 листопада.

■ Каїр

Потрібне скликання РБ ООН

Єгипет вимагає негайно скликати Раду Безпеки ООН для обговорення «нетерпимої ситуації в Ізраїлі та на палестинських територіях». Цей крок було зроблено після відкликання Єгиптом свого посла в Ізраїлі на знак протесту проти вчинених ізраїльтянами в понеділок ракетних обстрілів сектора Газа. США закликали Єгипет не загострювати відносин з Ізраїлем. На Західному березі та в секторі Газа тим часом тривають сутички. Вбито щонайменше чотири палестинці й один ізраїльтянин.

■ Лондон

Країни ЄС роблять «фундаментальну дурницю»

Колишній прем'єр-міністр Великої Британії Маргарет Тетчер піддала різкій критиці план формування європейських Сил швидкого реагування, назвавши це рішення «фундаментальною дурницею». Новий план, вважає «залізна леді», загрожує розколом і крахом НАТО.

■ Гаага

Міжнародний трибунал вимагає видачі Мілошевича

Генеральний прокурор трибуналу з воєнних злочинів на Балканах Карла дель Понте знову виступила з критикою на адресу нового керівництва Югославії за відмову видати суду колишнього президента країни Слободана Мілошевича. Вона має намір обговорити цю проблему під час майбутнього візиту до Белграда.

■ Пекін

Китай — ООН: діалог триває

Голова КНР Цзян Цземінь прийняв Верховного комісара ООН з прав людини Мері Робінсон. Під час зустрічі китайський керівник наголосив, що суверенітет Китаю має пріоритет над правами людини. Раніше Робінсон і китайське керівництво підписали договір про технічне співробітництво в справі залучення Китаю до міжнародних стандартів у сфері прав людини.

■ Сідней

Олімпійське містечко — під водою

На сході Австралії тривають найспустошливіші повені за останні півстоліття. У штаті Новий Південний Уельс затоплено вже понад 200 тис. квадратних кілометрів території. Евакуйовано сотні людей. Окрім Нового Південного Уельсу, де два місяці тому відбувалися Олімпійські ігри, від повеней потерпає і штат Квінсленд. Найтяжча ситуація склалася в центральних районах країни. Звідти треба буде евакуювати майже 25 тис. осіб.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

В. ЛИТВИНОВ: «Ми не згодні з багатьма позиціями...»

До редакції надійшла спільна заява Міжнародного руху колишніх малолітніх в'язнів фашизму, Білоруської асоціації колишніх малолітніх в'язнів фашизму, Російської спілки колишніх малолітніх в'язнів фашистських концтаборів, Української спілки в'язнів — жертв нацизму та інших організацій. Автори заяви звертають увагу на низку позицій у законі ФРН «Про створення Фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє», що не задовольняють отримувачів разових гуманітарних виплат.

Коментує заяву голова Міжнародного руху колишніх малолітніх в'язнів фашизму киянин Володимир ЛИТВИНОВ.

— Передусім хотів би зазначити, що прийнятий Німеччиною закон є результатом компромісу інтересів і позицій країн — учасниць переговорного процесу, який передував прийняттю закону. На жаль, попри принципові і рішучі дії делегацій усіх країн — учасниць переговорного процесу і, зокрема, української, **у законі не враховано деякі дуже важливі для постраждалих громадян позиції. Так, законом не визнаються потерпілими діти до 12 років і колишні сільськогосподарські робітники, які працювали примусово в тяжких умовах від зорі до зорі, та інші категорії постраждалих.** Тому партнерські організації, спеціальні фонди в усіх країнах змушені визначати додаткові категорії отримувачів виплат. Це, в свою чергу, призвело до перерозподілу виділеної загальної суми компенсації і до зменшення сум виплат усім отримувачам.

Якщо за законом робітникам промисловості передбачено виплати 5 тисяч німецьких марок, то внаслідок перерозподілу виплати в Україні цій категорії зменшено до 4300 марок.

Враховуючи вік, здоров'я одержувачів коштів, ми не можемо погодитися з передбаченою їхнім законом двоетапністю виплат. І якщо Німеччина не може одразу виділити всю суму, то вимагаємо збільшення її на першому етапі. Тобто з 35 відсотків для промислових працівників і 50 — для в'язнів концтаборів і гетто — хоча б до 75 відсотків загальної суми для кожної категорії отримувачів.

Окрім того, треба забезпечити не тільки однакові умови, принципи, підходи під час визначення підкатегорій одержувачів виплат, а й передбачити хоча б приблизно однакові індивідуальні суми. **Не повинно бути так, щоб в Україні колишнім сільгосппрацівникам було виплачено по 1500, а, скажімо, в іншій країні — по 2500 марок.**

Ми вважаємо також за потрібне визнати за всіма жертвами нацизму їхнє законне право на відшкодування майнових втрат унаслідок расових переслідувань незалежно від національності. Згадаймо історію сотень спалених сіл України. Уцілілих мешканців примусово вивозили до Німеччини. **Хіба вони чи їхні нащадки не мають права на певне відшкодування втраченого майна саме внаслідок дій німецьких загарбників?** А законом ФРН передбачено відшкодування за втрачене майно тільки громадянам єврейської і циганської національностей.

Ще одна наша вимога — забезпечити участь у засіданнях Опікунської ради німецького фонду представників усіх міжнародних організацій, а не тільки знову євреїв і циган. Бо майже 70 відсотків усіх одержувачів виплат мешкають на територіях країн колишнього Радянського Союзу і мають свої спілки в'язнів.

— Володимире Васильовичу, закон ФРН вже прийнято, він вступив у силу. То хто має зважити на ці та інші ваші вимоги, побажання?

— Зважити на наші вимоги, виправити прорахунки, допущені в законі, може Опікунська рада Фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Закон надає їй право здійснювати певні корективи.

— І наступне запитання. Як уже повідомлялося і в нашій газеті, нещодавно у Києві побував голова правління цього німецького фонду Міхаель Янсен. Чи зустрічалися з ним і чи висловлювали оці свої вимоги і побажання?

— Так, я також був на його зустрічі з урядовцями, яка відбулася на запрошення посла ФРН в Україні Дітмара Шюдеманна. Крім мене на зустрічі були присутні керівники й інших громадських всеукраїнських організацій колишніх жертв нацизму. Ми передали свою заяву пану послу і пану Янсену. Вони пообіцяли уважно вивчити їх. А який буде результат, дізнаємося згодом. Сподіваємося, що Опікунська рада може розв'язати всі порушені нами питання, адже їй законом надано широкі повноваження.

— Дякую, Володимире Васильовичу, за роз'яснення і бажаю, щоб вдалося домогтися всіх ваших вимог і щоб наші громадяни, постраждалі від нацистського режиму, скоріше отримали належні їм виплати.

— До речі, у своїй спільній заяві ми наголошуємо: кошти, що надає Німеччина, за своїм змістом, сумами, охопленням категорій потенційних одержувачів, **є разовими гуманітарними виплатами, а не повною компенсацією за пережиті страждання і приниження.** Ми вважаємо, що питання компенсації залишається відкритим, і очікувані виплати зовсім не розв'язують його. Але ми вже згодні й закрити цю проблему заради того, аби хоч ці суми отримали ще живі колишні невільники.

Розмову вів Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Фотофакт

В агрофірмі «Буджак», що в селі Нові Трояни Болградського району Одеської області, вирощують тютюн. Цією надзвичайно примхливою культурою опікується спеціальна бригада — 100 працівників.

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

Державне акціонерне товариство «Придніпровські магістральні нафтопроводи» на четвертій спеціалізованій виставці «Нафта і газ 2000»

З 23 до 26 жовтня 2000 року в Києві проходила четверта спеціалізована виставка «Нафта і газ 2000». Високий рівень організації та широке коло учасників обумовили значний інтерес до неї з боку провідних фірм і організацій світу. Серед учасників виставки були відомі нафтогазові компанії Великобританії, Німеччини, США, Угорщини, Росії, Франції та інших країн. Робота виставки показала розвиток передових ідей та тенденцій у нафтовій та газовій промисловості.

Яскраве враження на багатьох учасників виставки справив павільйон державного акціонерного товариства «Придніпровські магістральні нафтопроводи».

Товариство «Придніпровські магістральні нафтопроводи» було створене у 1966 році і розташоване у Кременчуку. Сьогодні воно забезпечує постачання нафти на найбільші нафтопереробні заводи України, а також експортує значну частку російської нафти через Одеський і Новоросійський морські порти. До складу Товариства входять 18 нафтоперекачувальних станцій та 9 потужних нафтопроводів, що пролягають через 11 областей України. Саме цими трубопровідними магістралями перекачується понад 70% усієї нафти в державі.

Як за оформленням, так і за змістом експозиції стенд Товариства визнано найкращим. У його експозиції було представлено останні досягнення підприємства —технологія та комплекс машин для швидкісного ремонту магістральных нафтопроводів, а також ефективний засіб для очищення акваторій водоймищ від нафтових забруднень, перлітовий сорбент «Жемчуг».

Виробництво сорбенту організовано в одному зі структурних підрозділів ДАТ «Придніпровські магістральні нафтопроводи — на НПС «Головашівка». Установка має досить нескладний виробничий цикл, автоматизована і високопродуктивна. При цьому вартість сорбенту «Жемчуг» значно нижча від інших нафтопоглинаючих засобів.

Ефективність очищення акваторії за допомогою сорбенту «Жемчуг» досягає 99,9%. Спеціальні загороджувальні бони, наповнені «Жемчугом», дають змогу оперативно і з мінімальними затратами локалізувати викид нафти або ж обмежити її розлив. З високою ефективністю сорбент «Жемчуг» здатний очищувати забруднені нафтою ділянки грунту незалежно від пори року. При цьому він не становить ніякої загрози для довкілля, флори і фауни.

Завдяки демонстрації на стенді ДАТ «ПДМН» практичного очищення води за допомогою «Жемчуга» в ефективності його можна було навіть наочно переконатися. Слід відзначити, що технологія виготовлення сорбенту розроблена у співпраці з Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут».

Особливий інтерес відвідувачів виставки викликав новий проект Державного акціонерного товариства «Придніпровські магістральні нафтопроводи» — техніка та технологія швидкісного ремонту магістральних трубопроводів. Створений у рамках російсько-української міжурядової програми «Високонадійний трубопровідний транспорт», комплекс уже отримав позитивні відгуки на 16-му Міжнародному нафтовому конгресі, що проходив у канадському місті Калгарі. І ось тепер, уперше, його було представлено в Україні.

З його допомогою можна проводити швидкісний капітальний ремонт магістральних трубопроводів, практично не зрушуючи трубу з місця, не зупиняючи перекачування, з темпами виконання робіт, що в 5—7 разів перевищують відомі та прийняті в передових трубопровідних компаніях світу. За висновком експертів Північної Америки, представлена техніка та технологія капітального ремонту трубопроводів випереджає передові світові розробки в цьому напрямі на 15—20 років.

Перевага запропонованої техніки і технології полягає в тому, що машини, переміщуючися вздовж трубопроводу (в складі ремонтної колони), утримуються на чітко визначеній відстані одна від одної, забезпечуючи виконання ремонтних робіт з мінімальною зміною напруженого стану труби. При цьому немає потреби в додатковій підтримці ремонтованої труби і оснащенні ремонтних колон дорогими трубоукладачами, значно підвищується безпека виконання ремонтних робіт. Особливо слід відзначити, що комплекс здатний працювати на трубах різного діаметра, від 530 до 1220 міліметрів без істотного переналагодження.

У виробництві комплексу задіяно відомі вітчизняні заводи та конструкторські бюро: НДЦП «РОТОР», ВАТ «Будшляхмаш», ВАТ «Завод ім. Малишева», АТ «ЛТЕК» та ін.

Загалом розробка і створення комплексу високопродуктивної землерийної техніки відкриває перспективи надійної, довгочасної та безпечної експлуатації трубопровідних магістралей. Його використання зменшує собівартість ремонту, збільшує його швидкість, зберігає родючим грунт. Уже зацікавлені у придбанні комплексу нафто- і газотранспортні компанії Росії, Казахстану, Саудівської Аравії, Канади.

Експозиція ДАТ «Придніпровські магістральні нафтопроводи» на виставці «Нафта і газ 2000» показала європейський рівень науково-технічних розробок, а також стратегічну спрямованість розвитку підприємства на благо народу України.

Григорій ГРИГОРЕНКО.

Кременчук.

Оголошення

Вертаємо в добу літописів

На зло ЮНЕСКО, що вкупі з культурною громадськістю світу відсвяткувало тисячоліття українського літописання

Орфеї і корифеї

(Початок на 1-й стор.).

Запрошуємо вас до дискусії про стан і перспективи сучасної культури, її Орфеїв і корифеїв. Можливо, не все, що друкуватиметься під новою рубрикою, сподобається читачам. Це зрозуміло: дискусія — завжди «гарячий жанр». Тому не хапайтесь за камінь з прицілом на редакційні вікна. Краще у руки візьміть перо: газетна сторінка більше підходить для ролі «мішені». Регулярну віднині рубрику відкриває письменник Євген Пашковський. Сьогодні — прем'єра. Сподіваємося на майбутній аншлаг. З вашою допомогою!

Народ розучили читати. Сучасні автори «літописнять» свої книги в єдиному рукописному примірникові. Видати їх вдається мало кому: так звані видавці паразитують майже виключно на спонсорських грошиках, нічим не ризикуючи, самих рукописів не читаючи, лиш насолоджуючись власним патріотизмом і покликанням: донести п'ять з половиною книжок п'ятдесятимільйонному народові. Котрі нахабніші — ті ще й виколюють із себе борців з податками і плачуть-квилять ярославнами над долею гинучої культури. Таких підспонсорують більше.

Про те, що автор позбавлений будь-якого стимулу до творчості, воліють не згадувати. Що письменництво важче каторги (переконання Ф. Достоєвського, коли він закінчував «Братів Карамазових»), а закладене в текст надзусилля підносить і сакралізує цілі світи, — все це нічого не каже причаділій біля газових труб еліті. Вона хизується нечитанням і насамперед — вітчизняних авторів. Такі вони зайняті. І референт-«європамальчік» їм шепнув, що в нас немає праві-нутих пісатільов, і, ва-ап-щє, літєратура кругом сідіт на дотаціях; нєприбильное дєло, мєлоч. Коли ж уявиш якогось «державника» за читанням книги, страшно стає за його перегріті клеми. Так звикли читати передвиборні гасла на парканах і чималі нулі на банкнотах, що решта загрожує підірвати стабільність в країні.

На моїй пам'яті десятки першокласних літераторів покинули писати. Нема для кого, кажуть. Тих, хто активно працює в літературі, я поважаю більше від їхніх попередників-класиків, яких би й кілком ніхто не примусив каторжанити-писати десятиліття поспіль по десять годин на добу за гонорар у вигляді десяти «авторських» примірників від видавця-благодійника. Чи міг би на такому альтруїзмі — заради святого прославлення вітчизни! — погодитися працювати хоч якийсь пуп'янок на вельми гілці влади? А губошльопів, які варнякають, ніби немає в нас справжніх творів, я посадив би на хліб і воду на десять літ — і щоб переписали від руки вибране моїх сучасників. Яка це праця!

За умов повального збайдужіння до книги, за умов знищення захопленої аури читання літераторові дедалі важче всадовлювати себе за письмовий стіл. За таких умов великий наш трудівник І. Франко, либонь, навіки б віддався плетенню тенет і рибальству, тонкий лірик М. Коцюбинський лишився б заробітчанином на Капрі, щоб хоч так поправляти здоров'я, та й сам надривний О. де Бальзак ліпше б розводив у Верхівні курей, ніж по двадцять годин на добу прів над «Людською комедією». Та чим була б пам'ять Франції без Бальзака — без його розкішних куртизанок і гобсеків? Збіговиськом плебсу й демократобазікал.

Причин книгокраху безліч. Головна: знищення мережі книгорозповсюдження, а вже потім податки. Тисячі книжкових магазинів за безцінь одійшли дрібним крамарям (ніби в бюджетах мільйонних міст забракло кількох копійок на їх утримання!), і це, я вважаю, один з найбільших злочинів перед державою. За відселення книжників чиновники отримали хабарі; коли ж їхні дітки, позбавлені цінност життєвих, — бо не знайшли цінностних книг — потягнуться до наркотиків і підуть по каталажках, нехай хоч тоді подякують мамам-татам, що впродовж дев'яностих років сиділи в міськадміністраціях і «вирішували питання».

Письменників тоді вже не чули. Мовляв, ми й самі неабиякі державники, знаєм, що робимо. Ще за Щербицького — ще за тих порядків — влада посовістилась і виділила Спілці письменників ділянку в центрі столиці. А ці, теперішні, з ртутно бігаючими очима, довго мурижили з проектом, тихцем відпродали половину площі, довго зволікали з відселенням орендарів на прилеглій території, вимагали якоїсь оплати-відшкодування і насамкінець мовчки одібрали ділянку. Набудують там офісів для іноземців, щоб потім танцювати перед ними на задніх лапах і слухати їхні навчання. Забули, сердешні, що якби не письменники, багато хто й досі сидів би у підмітайлах. Народ мусить знати своїх дбайливців. Бо одібрати шапку в жебрака не посмів би й останній відморозок. Тож чи дивуватись злочинності й іншим антисуспільним явищам? Є з кого брати приклад.

Поліграфкомплекс видавництва «Молодь» нині ударно шльопає паспорти, бланки й фінансові папірці, безсумнівно, потрібні державі. Але що означає вся та канцелярщина супроти однієї книги Григора Тютюнника, виданої колись ще комсомольською «Молоддю»? Тепер дають продукцію. Вся її характеротворча й самосвідомісна вартість для народу, правда, така ж, як вартість для Всесвіту жмака з туалетного паперу. Вже не кажу про те, що дискваліфікувалися, втративши роботу, безліч першокласних літредакторів, перекладачів, одне слово, художня інтелігенція, яку треба виплекувати поколіннями. Навзамін за одібране письменники не отримали нічого. Навіть ротапринтної машини. І по сьогодні. Національна спілка письменників не має власної друкарні. Якісь зламки дарувала діаспора, та так вони й розлізлися на запчастини. Що заспівав би Нацбанк, якби його позбавили милих серцю інфляції верстатів для друкування грошей?

Є стенограми зустрічей письменників із обома президентами (все вищемовлене, казалось і їм), видавались суворі укази, ще суворіші розпорядження й усні обіцянки. Доходило до виконавців і все оберталось, як завжди. Іноді я думаю собі: чи траплялося б гірше, якби в нас зникла і номінальна влада? Безлад такий, ніби справджуються найбожевільніші марення анархістів. Політологи, надто проамериканські, вже просорчали вуха, що зріє новий авторитаризм і тоталітарність. Отже, давай ще більше свобод і розгнуздуй звичаї. Про культуру — про цей одвічний, абетковий засіб селекції суспільства —соромляться і згадувати, як про важкий пережиток.

Модно стало позловтішатися з письменників. Сидить у телеящику фіфочка, що рідною мовою заледве осилює етикетку на «Тампаксі», сидить собі і базікає про відсталість і хуторянськість сучасної української літератури або взагалі про її відсутність. Це плавно екстраполюється на всю культуру, що, зрозуміло, позбавляє сенсу існування і націю, і державу. Не для того Бог звільнив українців, щоб вони платити податки, голосували на виборах і ганили долю. Виплекання самодостатньої культури — мета і зміст існування навіть печерних збіговиськ, які вилюднили і втрималися в пам'яті поколінь завдяки наскельним письменам та малюнкам, а не дякуючи каннібалам-вождям, жадібним на міжплемінні побоїща.

Яким примітивом — на тлі таких справ — видаються довкололітературні скандальчики. Ну, вшкрябнули за писок борзописця, що довго й затято, із вдоволеним виразом, скверни скорботну пам'ять Поета і вельми героїв при цьому. Душа Поета в земних митарствах увібрала стільки горя, скільки нині і в пеклі не стрінуть його «дослідники» — зі слизькими і чорними, як мерзлі поганки, душами. Суть не в тому, багато чи мало дали, — в дещо південніших краях за далеко менші блюзнірства скручують в'язи, як лялькі, — а в тому, що за свободою слова закралась свобода словоблуддя. І ніби так і треба.

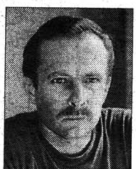
У потьмаренні глобалізацією більшість народів і так позбавлені шансу на виплекування власної культури. Зникають витончені й просвітлені культури, поступаючись примітивно-скандальним маскультам. Якщо культура — сукупність міфів певного терену, сукупність запитань і прозрінь — то деміфологізація означає в найближчому майбутньому декультуризацію і деградацію. Не таїна, що брошурки, де українських класиків псевдодослідники розглядають у пітьмаві власних прихованих збочень, підфінансовуються із вельможно-світових фондів. А якщо деградантство культури триватиме й надалі з таким пришвидшенням і цинізмом, то в споживачів маскульту незабаром повідростають хвости — ну, тоді вже нас справді не пустять в Європу; навіть як зоофауну. Колись уже виставляли в клітках на показ папуасів, але «в нашому випадку» заперешкодять права людини. Європа занадто подобріла.

Відберіть у китайців конфуціанство з його приписами ієрархії і вдячності і ви отримаєте нашу буденну аморфність і безпринципність. Народ, чия еліта не визнає абеткових істин солідарної відповідальності, на жаль, приречений на тривале тортурування. Народ, чия національна буржуазія волі є стократ разів потратитись на браголюбство і повій, — і ані разу на книжку українського письменника, — приречений на подвійне отупіння, і легше йому було б одтяти собі правицю, ніж підтримувати таких обранців на виборах. Якось я вжахнувся з бліцопитів: що читають депутати. Або російську бульварщину, або висмоктані з пальця фантазми, так віддалені від буття України, як свиня від неба. Літератури сучасної — ніхто. Звідки ж державній особі знати життя, узагальнене до рівня метафор? Не з відрядження же чи партійних листівок. Навіть такий «дбайливець», як Сталін, читав сучасних йому і М. Шолохова, і А. Платонова, читав уважно, робив висновки, десятки разів дивився п'єси М. Булгакова. Вже не кажучи, що жоден твір, номінований на держпремію, не поминав його уваги. Нема тирана — є велика російська література. До речі, саме його прочитання роману Ю. Яновського вберегло блискучого стиліста на рідних теренах. Після розгромних статей він уже готувавсь до етапу, а хтось, не пригадую, дав прочитати його роман «Вершники». А ви кого читали, державники і державниці, залюблені в свої посади? Чи вас здригне од прізвищ В. Медведя, В. Портяка, В. Герасим'юка, визнаних живими класиками задово до того, як упала з воза державність, а ви стали сановними людьми з «повноваженнями»?

Дехто з колег-літераторів підпрацьовує в магнатополітиків. Запитую: що вони платять вам? Трохи більше, ніж варті два метри мотузки і шмат господарчого мила. Коли еліта владна так поціновує еліту духовну, не буде великим дивом, якщо доля знов зрівняє їх за дворучною пилкою на зауральському лісоповалі. Письменникам не вперш сибіритись, а от декому буде жахно вицибувати з кожуха, якого занесли в прожарку.

Нехай мене запідозрять в літературоманії. Нехай розкажуть, що треба розбудувати державу, економіку і громадянське суспільство. Пригадую Олександра Македонського. Він узяв у похід лиш декілька сувоїв з уривками «Іліади»; він переміг півсвіту, загарбав значні скарби, але визнав це за поразку, бо з ним не було Гомера. Були історики, були дорадники, були буденно мислячі свідки, але не знайшлося великого художника, який відповідно й звеличив би його подвиги. Нині, через тисячоліття, в художній свідомості поколінь трагедія і велич Трої — селища міського типу по-сучасному — грандіозніші і реальніші, аніж підкорення півсвіту. Бо піднесені в епос Гомером. Що залишиться з нашої доби — якщо обірветься літературна традиція — навіть подумати смішно. І страшно.

Євген ПАШКОВСЬКИЙ,
письменник.

Євген Пашковський народився 1962 року в житомирському краї. Автор романів «Свято», «Вовча зграя», «Безодня», «Щоденний жезл». Чекає на публікацію ще один — «Осінь для ангела». Євгена називають творцем кращого верлібру української літератури, що важить на міф, та водночас замовчується через пристрасну традиціоналістичну світоглядність.

Що залишиться з нашої доби — якщо обірветься література традиція?

Офіційно

Постанова Верховної Ради України

Про стан дотримання вимог законодавства щодо працевлаштування неповнолітніх та випускників навчальних закладів 2000 року

Верховна Рада України *постановляє:*

1. Інформацію Кабінету Міністрів України про стан дотримання вимог законодавства щодо працевлаштування неповнолітніх та випускників навчальних закладів 2000 року взяти до відома.

2. Роботу Кабінету Міністрів України щодо працевлаштування неповнолітніх та випускників навчальних закладів 2000 року, незважаючи на певні позитивні зрушення, визнати як таку, що не в повному обсязі відповідає гостроті проблеми забезпечення зайнятості молоді.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

розглянути на засіданні Кабінету Міністрів України питання працевлаштування неповнолітніх і випускників навчальних закладів України, удосконалення системи професійної орієнтації, підготовки та перепідготовки кадрів;

запровадити дієвий механізм координації процесів прогнозування та підготовки спеціалістів, формування структури та обсягів державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою з урахуванням потреб ринку праці, працевлаштування і адаптації молодих громадян до сучасних вимог ринкової економіки. Створити міжвідомчу координаційну раду з питань зайнятості молоді за участю Міністерства економіки України, Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України, Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України та інших центральних органів виконавчої влади;

розробити і затвердити Державну програму підтримки молодіжного підприємництва та сприяння зайнятості молоді на 2001 — 2005 роки;

вивчити питання та при необхідності внести на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо удосконалення та впровадження механізму економічного стимулювання роботодавців, які створюють та бронюють робочі місця і працевлаштовують неповнолітніх, випускників навчальних закладів;

запровадити систему моніторингу виробничих кадрів підприємств різних форм власності на поточний рік і на перспективу;

створити інформаційний банк даних вільних робочих місць та окремий підрозділ служби працевлаштування випускників вищих навчальних закладів;

запровадити державну статистику, в тому числі звітність про чисельний і якісний склад спеціалістів, зайнятих у галузях національної економіки, на підприємствах, в організаціях і установах усіх форм власності.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на комітети Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму, з питань науки і освіти, з питань соціальної політики та праці.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ, 16 листопада 2000 року.
№2103—III.

Спорт

Стамбульський синдром

Футбол. Ліга чемпіонів. Другий раунд. 1-й тур. Група А. **«Валенсія» (Іспанія) — «Штурм» (Австрія). 2:0. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Панатінаікос» (Греція). 3:1.**

Група В. **«Мілан» (Італія) — «Галатасарай» (Туреччина). 2:2. ПСЖ (Франція) — «Депортиво» (Іспанія). 1:3.**

З усього видно, що гравці «Мілана» мають психологічні проблеми, зустрічаючись із «Галатасараєм», який торік вибив їх із єврокубків. Стамбульський синдром проявився і цього разу. Адже після першого тайму господарі поступалися — 0:2 (!). Здавалося, ще назріває нова сенсація. Однак підопічні Дзакероні після перерви вийшли з таким настроєм, як на останній бій у житті. Це принесло певні плоди. «Мілан» вирвав нічию (рятівний гол із пенальті забив Андрій Шевченко). Але для більшого вже не стало сил і часу.

Суперників названо

Гандбол. **Позавчора у Відні, в штаб-квартирі Європейської федерації гандболу, відбулося жеребкування чергових раундів єврокубків.**

ЛІГА ЧЕМПІОНІВ. **Жінки. «Спартак» (Україна, Київ), «Крим-Електа» (Словенія, Любляна), «Грабопласт» (Угорщина, Д'єр), «Мілар-д'Еліана» (Іспанія, Валенсія). У стартовому матчі українки 7 січня прийматимуть словенок. *КУБОК ЄГФ. Жінки. Третій раунд.* «Транспортник» (Україна, Бровари) — «Дегро» (Словенія, Піран). Перша гра в січні у Словенії. *Чоловіки. 1/8 фіналу.* ЗТР (Україна, Запоріжжя) — «Магдебург» (Німеччина). 9 або 10 грудня наша команда прийматиме магдебуржців, а 16 або 17 грудня зіграє в гостях.**

В. Б.

Дива баби Ані, або Сіверянська Ванга

Ганна КИРІЄНКО: «Передплатників прийму якнайшвидше. Оце і є моє слово про газету і ставлення до неї»

Читаймо «Голос» разом

Живе на хуторі 80-річна Ганна Трохимівна Кирієнко, яку всі іменують бабою Анею. Має вона особливий природний дар: заплющивши очі, бачить усі внутрішні органи хворого. Жінка сильно б'є у долоні і, ніби отримавши заряд енергії, поринає у себе і далі ставить діагноз: — Печінка у вас збільшена, бачу пісок...

Удар у долоні, знову заплющені очі, внутрішня напруга:

— На краю шлунка почервоніння. У лівій нирці трохи піску... На правій — родимка.

— Що вона означає?

— Це на добро. Родимка — рідкість, зустрічається у людей здібних, талановитих.

Занепокоєну болем у грудях жінку заспокоює:

— Нічого страшного. Це не пухлина. Я бачу лише невелике запалення.

Баба Аня відразу дає рецепт, як розчинити у нирці камінець, полікувати травами серце, печінку, груди, легені. Свій діагноз вона записує на папері.

— Походите місяць-два по поліклініках, — не без гордості зауважує, — просвітитеся на рентгені, обстежитеся на УЗІ. І спитаєте лікарів, чи я маю рацію.

Діагностика загатківської Ванги врятувала багатьом чернігівцям життя. У робочі дні до неї черги стражденних з усієї України. І для багатьох вона — остання надія. Чутка про феномен сіверянської цілительки дійшла навіть до ФРН, Франції. В останню її возили продіагностувати одну хвору. Німецька сім'я привозила новонароджену дитинку, яка не могла їсти. Бабуся не тільки побачила патологію, а й виправила її. Дитинча мов ожило. Ганна Трохимівна бачить вивихнуті диски і відразу вправляє їх на місце. Тому деякі згорблені від болю або лежачі, привезені в Загатку, з будинку виходять самотужки.

А ще завдяки її чутливим рукам у Славутичі з'явилося чимало усміхнено-здоровеньких донечок та синів. Жінки, які вже втратили надію мати дитину, після огляду бабусі Ані, її порад успішно народжують... Єдиних, кого не приймає сіверянська цілителька, це хворих на алкоголізм. Вона відчуває їх, як кажуть, з порогу і не може терпіти.

— Печінка од горілки біла, — каже, — вона мов просить: дай іще спиртного...

— Але ж ці люди хворі. Невже їх не можна вилікувати?

— Я їх не лікую. А для їхніх жінок рецепт у мене такий. Треба, щоб хтось спіймав живу щучку. Аби вона увійшла у літрову банку. Залити її о 18-й годині горілкою. Поставити у темному місці на добу. Щуку викинути, а горілку процідити. Отоді й можна чоловіка пригостити отаким первахом. Але щоб він нічого не знав про те, як готувалося питво. Третю чарку він не захоче. Якщо його почне нудити, то на добре... Більше не питиме.

... Пізно вночі загавкав собака. Хтось чужий загупав у двері крайньої хати.

— Бабо, давай долари, бо хату спалимо!

Ганна Трохимівна саме повернулася з Франції, і дехто вирішив, що не з порожніми руками. Не знали грабіжники, з ким мають справу. У війну до урочища Домавка у серпні пристав пароплав «Каганович». Солдати-оточенці вночі викопали велику яму і обладнали там склад зброї. Полковник Тихін Степанович Орлов доручив наглядати за ним комсомолці Г. Кирієнко. За гвинтівками, кулеметами прилітали у ворожий тил літаки. А партизанка-радистка, передавши зброю своїм, згодом виконувала доручення у партизанському загоні М. Таранущенка. Під час однієї операції її поранило в руку і ноги. З часів війни у неї й зберігся іменний пістолет.

— Зараз подам вам через сінешне вікно, — відказала нічним гостям і замість доларів бабахнула пострілом у темряву. Зловмисники накивали п'ятами.

— Тепер знатимуть, як старих лякати, — усміхається жінка.

Ганна Трохимівна до 58 років була звичайною сільською жінкою. А потім покликав в Одесу її хрещений батько, мамин брат Семен, який мав тоді уже за 100 літ. Він теж бачив внутрішній стан людського тіла і допомагав одужувати родичам, знайомим.

— Він сказав мені, що з усього роду свій дар передає мені, — розповідає цілителька. — Я довго записувала від нього молитви, рецепти траволікування. А йому це передалося від предків.

— А ви вирішили, хто вашу справу продовжить? — запитую.

— У Славутичі у мене росте правнучка, названа на мою честь. Гарненьке дитятко. Одного разу вона гралася — і почала розказувати, що бачить у хворої жінки в тілі. Ми думали, що то забава. А воно, виявляється, ні... Подивіться, які вона мені ікони повималювала. То хіба їй даси вісім годочків...

Хуторянка баба Аня має ще одне диво — французького кота Макса, який страшенно любить купатися у Дніпрі. Частенько він завдає клопоту старенькій: захопившись, націлюється пливти на той берег! Не розуміє, що без його заспокійливого муркотіння, лащення, яке знімає втому, сьогодні жінці було б важче вечорами. Макс — теж непоганий діагност. У нього нюх на добрих людей! Бабуся розмовляє з пацієнтом, а він, принюхавшись, часто стрибає незнайомцеві на руки, треться об його ноги.

Сергій ПАВЛИН.

Чернігівська область.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Тим, хто бажає продіагностуватися у баби Ані, треба надіслати копію квитанції про передплату газети «Голос України». І ми допоможемо вам зв'язатися з ясновидицею.

Сад квітує за законами ринку. Іноді від нього ж і потерпає

Репортаж

Нікітський ботанічний сад, як і колись, чудовий. Як і колись, бо йому 188 років. Однак вигляд у довгожителя молодий. Як і колись, туриста вражає велика кількість зібраних зі всього світу рослин і екзотичність їхніх назв. Ось алея пірамідальних кипарисів, посаджених більш як століття тому плавною дугою, які створюють враження нескінченності. Над кипарисами здіймаються два величні хвойні дерева з конусоподібною кроною. На табличці — важка для вимови назва «секвоядендрон велетенський».

— У народі — мамонтове дерево, — полегшує знайомство з велетом екскурсовод. — У себе на батьківщині, в Північній Америці, окремі екземпляри перевищили чотиритисячолітній рубіж, сягнули 100 метрів заввишки.

Піхта нумідійська, кедр атласький, секвоя вічнозелена... Доглянутість території і різноманіття колекції тішить, як у давні добрі часи.

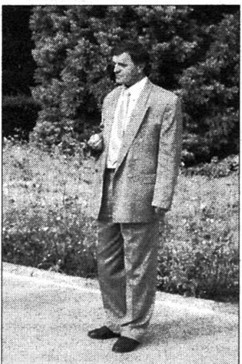
І все-таки ботанічний сад — і той, і не той. Зміни відчуваєш уже на вході. Чи на ліпше, але і тут, і на території лави продавців різних сувенірів помітно поріділи.

— Вчимося виживати, ось і шукаємо нестандартні рішення, — коментує цей факт директор Національного наукового центру «Нікітський ботанічний сад» УААН Валерій Єжов. — На початок року було укладено договори оренди зі 150 торгівцями, тепер вирішили залишити вісім. Подумали: навіщо втрачати гроші? Нехай комерційною діяльністю займається створений нещодавно торговий дім «Нікітський сад».

Екскурсант може пересвідчитися: сад живе за ринковими законами. Достатньо зайти до дегустаційної зали, кафе або переобладнаного з аспірантського гуртожитку готелю. Прагнемо, пояснює директор, щоб відвідувач у саду залишався якнайдовше.

Утім, сад не завжди виграє від суцільної комерціалізації життя. Іноді й потерпає від неї. Хоча за Нікітським садом і закріплено статус національного, Валерій Єжов не без підстав побоюється часткового загарбання чужинцями території. На пляжі, що межує із землями саду і належить Масандрівській селищній раді, у розпалі будівництво багатоповерхового рекреаційного комплексу. Директор побоюється: майбутнім відпочивальникам на вузькій узбережній смузі буде затісно. Тож вважає не зайвим ще раз закріпити межі.

Розповіли в Нікіті й іншу «комерційну» історію. Відкрився нещодавно в Ялті китайський ресторан. Невдовзі із саду зникло понад 600 молодих паростків бамбука. Їх, схоже, в новому закладі з'їли.

І все-таки після знайомства з нинішніми працівниками національного надбання подумалося: завдяки їм сад не лише виживе в економічно нелегкий час, а й цвістиме. Незважаючи на свої 188 років. Люди стільки не живуть. А сад — у самому розквіті сил. Адже є в колекції наукового центру дерева, для яких і тисячолітній вік — не межа. Тож можна сподіватися, що все найкраще в житті улюбленого місця відпочинку кримчан і гостей півострова попереду.

Галина КВІТКА.

На знімку: директор Національного наукового центру «Нікітський ботанічний сад» УААН Валерій Єжов.

Фото автора.

Чия земля? Вже не моя...

Сільські вісті

На Житомирщині укладено майже 237 тисяч договорів оренди земельних паїв. А 66 осіб продали право на свої земельні частки. Лідером став Малинський район, на який припадає більш як половина таких договорів купівлі-продажу. Купували право на умовно-кадастрові гектари, як стверджують в обласному управлінні земельних ресурсів, здебільшого фермери, які вирішили у такий спосіб розширити свої земельні володіння. Опитування, проведене серед тих, хто продав своє право на землю, засвідчило, що платили їм приблизно за тим номіналом, який указано в сертифікаті.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Іди на відпочинок — отримаєш дві пенсії

Перспектива

... І навіть три, чотири. До того ж додатково до тієї, яку призначить на загальних підставах держава.

Таку заманливу пропозицію одержали близько 500 працюючих ветеранів Миколаївського глиноземного заводу. Ті, хто до 1 грудня нинішнього року остаточно визначиться з виходом на державну пенсію, щомісяця отримуватимуть ще й солідну грошову додачу від підприємства. Хто залишиться ще працювати, через рік-два все одно змушений буде оформляти пенсію, але вже без тієї додачі. Пенсійний вік працівників має бути, вважає керівництво підприємства, принаймні на 8—10 років нижчим від нинішнього. Саме молоді, ініціативні, по-сучасному грамотні кадри зуміють реалізувати інвестиційну програму, що передбачає модернізацію МГЗ і збільшення річних потужностей у 1,5 разу.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаївська область.

Усе є на пошті

Тенденції

Тернопільська дирекція «Укрпошти» надає нетрадиційні послуги, торгуючи сірниками, свічками, канцелярськими товарами, подекуди навіть хлібом.

За десять місяців поштовики добилися семивідсоткової рентабельності, що дало їм змогу справно платити зарплату працівникам.

У потерпілих від липневої стихії селах Чортківського району довелося, до речі, практично заново відбудовувати поштові відділення, які сьогодні ефективно працюють.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 179041.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311215.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України